

บทความวิจัย

การกำกับดูแลกิจการและความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลประกอบการธุรกิจ

เข็มทอง แก้วประทุม*, ดวงตา อ่อนเวียง และเชิดชัย ชันธน์ภา

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

อีเมล: khamtong.kk@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำกับดูแลกิจการและความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลประกอบการธุรกิจ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 105 บริษัท กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 44 บริษัท เพื่อใช้เป็นจำนวนตัวอย่างในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือสถิติวิเคราะห์ถดถอยทั้งแบบ Stepwise และแบบ Enter

ผลการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการในประเด็นของความรับผิดชอบต่อสังคม $r = .42$, ความซื่อสัตย์ $r = .31$ และความรับผิดชอบต่อสังคม $r = .15$ ตามลำดับ นอกจากนี้ องค์ประกอบทั้งหมดของการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ความเป็นธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบต่อสังคม และความซื่อสัตย์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อผลการประกอบธุรกิจทางการเงิน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามค่า R^2 ที่ .03 ความคลาดเคลื่อนสะสม 12.60 และมีความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนร่วมกันของตัวแปรที่ค่า $F = 1.08$ (Sig. 369)

คำสำคัญ: การกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคม และผลการประกอบการธุรกิจ

Received: Received: December 14, 2023, Revised: December 20, 2023, Accepted: December 23, 2023

* Corresponding author

THE INFLUENCE OF CORPORATE GOVERNANCE AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY ON FIRM PERFORMANCE

Khemthong Keawprathum, Duangta Onweang and Cherdchai Khannapa*

The Eastern University of Management and Technology

E-mail: khamtong.kk@gmail.com

Abstract

This study investigated the influence of corporate governance and corporate social responsibility on firm performance. The researcher collected the data from 105 real estate and construction businesses and 44 consumer products businesses listed in Thailand stock market, as the sample of this research. Stepwise and Enter multi-regression analysis were used to analyze the data.

The findings found that corporate governance related significantly in the same direction with corporate social responsibility at Sig .01. The components of corporate governance in terms of accountability, integrity and responsibility related to corporate social responsibility at $r = .42, .31$ and $.15$, respectively. Moreover, all components of corporate governance such as fairness, transparency, accountability, responsibility and integrity strongly predicted no significance to financial performance, at $R^2 = .03$ accumulation error = 12.60, $F = 1.08$ (Sig. 369).

Keywords: *Corporate Governance, Corporate Social Responsibility and Firm Performance*

* Corresponding author

บทนำ (Introduction)

การดำเนินธุรกิจขนาดเล็กซึ่งผู้เป็นเจ้าของเงินทุนและผู้บริหารเป็นบุคคลคนเดียวกัน การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานหากไม่ประสบผลสำเร็จบุคคลดังกล่าวก็จะรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว แต่กรณีที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ซึ่งจัดหาเงินทุนจากสาธารณชนในวงกว้าง เช่นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การตัดสินใจของผู้บริหารมีเพียงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของกิจการ ยังส่งผลกระทบต่อผู้ถือหุ้น ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียอื่น การกำกับดูแลกิจการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากบริษัทมหาชนมีผู้ถือหุ้น และผู้เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก และมีความสำคัญต่อตลาดทุนและระบบเศรษฐกิจโดยรวม บริษัทจดทะเบียนจึงจำเป็นต้องมีระบบการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าของกิจการและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนของธุรกิจ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563) ทั้งนี้ มีความเชื่อว่ากิจการที่ดำเนินธุรกิจตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะส่งผลต่อผลการดำเนินงานที่ดีให้แก่กิจการ (Zahroh and Hamidah, 2017)

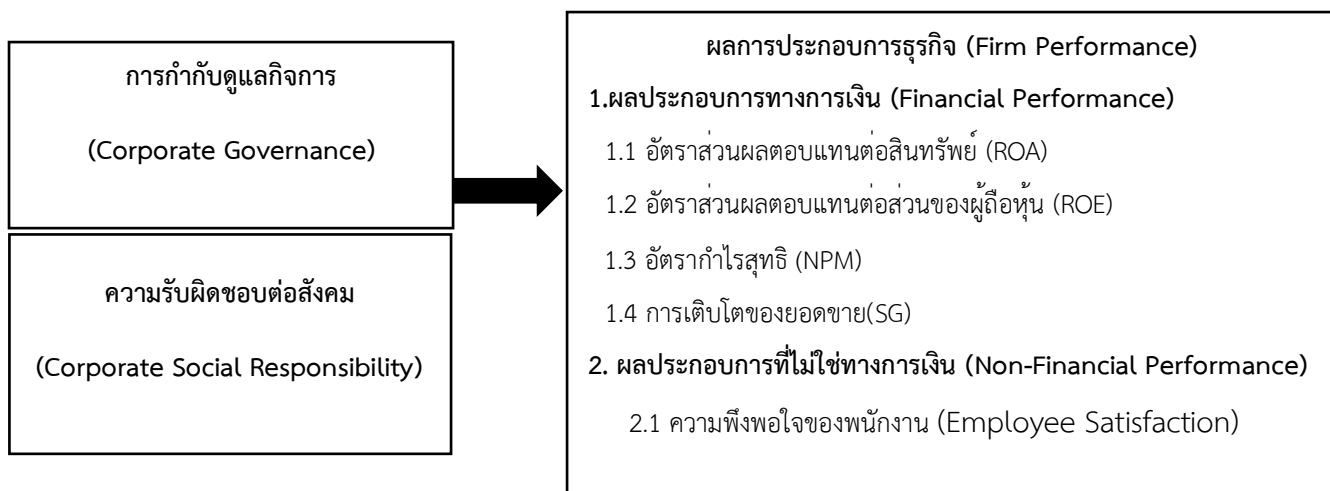
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ ก.ล.ต. ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 (พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ) มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุน กำกับดูแลตลาดทุน ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ก.ล.ต. ปี 2563-2565 โดยคำนึงถึงพลวัตที่เปลี่ยนแปลงไป และให้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อาทิ คณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน ผู้บริหาร พนักงาน ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียในตลาดทุน เพื่อให้ตลาดทุนไทยสามารถทำหน้าที่ตอบโจทย์สำคัญของประเทศ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนพัฒนาตลาดทุนไทยฉบับที่ 4 (2565-2570) มีพัฒนาการที่สานต่อจากแผนพัฒนาตลาดทุนฉบับที่ 3 โดยคำนึงถึงปัจจัยความท้าทายและทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสภาพการณ์โลก (Mega Trends) ที่ส่งผลกระทบต่อตลาดทุนในหลายด้าน อาทิ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังคมสูงวัย ภูมิรัฐศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ เป็นต้น รวมทั้งมุ่งเน้นการสร้างภูมิทัศน์ของภาคตลาดทุนไทยในอนาคตให้ตอบสนองเป้าหมายการขับเคลื่อนใน 7 ด้าน ได้แก่ (1)ความยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจและการจัดสรรเงินทุนของประเทศได้อย่างเหมาะสม(Domestic Fund Mobilization) (2) การเติบโตเชิงคุณภาพ (Quality Growth) และการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในตลาดทุนประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม (3) การให้ความสำคัญกับการเข้าถึงตลาดทุนของรัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจเริ่มต้น (Small and Medium Enterprises: SMEs/Startup) และผู้ลงทุนรายย่อยในการใช้ประโยชน์จากตลาดทุนมากขึ้น (4) ตลาดทุนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ท้าทายมากขึ้น (5) การใช้ประโยชน์จากดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน (6) ความสอดคล้องกัน (Harmonization) ระหว่างสินทรัพย์ดั้งเดิมและสินทรัพย์ดิจิทัล และ (7) สาธารณชนมีความเชื่อมั่นต่อตลาดทุนไทย (Public Trustworthiness)

เพื่อขับเคลื่อนให้แผนยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและตอบสนองต่อทิศทางและแนวโน้มสำคัญจากภายนอกที่ก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความท้าทายในการดำเนินพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร ก.ล.ต. จึงจัดทำ “แผนองค์กรเข้มแข็ง” เพื่อพัฒนาองค์กรให้สามารถดำเนินพันธกิจได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ ก.ล.ต. กำหนดหลักการสำคัญในการพัฒนาองค์กรด้วยหลัก DECIDE ซึ่งได้แก่ Delegation-Empowerment Communication-Integration-Development-Engagement ซึ่งนำมาสู่การกำหนดยุทธศาสตร์องค์กร ซึ่งหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร คือ ด้านธรรมาภิบาล (การกำกับดูแลกิจการที่ดี) และวัฒนธรรมองค์กร มุ่งส่งเสริมค่านิยมองค์กร 4 ด้าน “เปิดใจ รู้จริง ร่วมมือ ซื่อตรง” ให้กับพนักงาน โดยเน้นการเปิดใจและบูรณาการความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสีย นอกจากนี้ยังผลักดันให้เกิด Environmental, Social, and Governance (E S G) ในกระบวนการทำงานเพื่ออธิบายถึงประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล ที่เกี่ยวข้อง

กับบริษัทและส่งเสริมการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร Corporate Social Responsibility (CSR) โดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งเป็นกลไกและช่องทางระดมทุนของผู้ประกอบการธุรกิจให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน อีกทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนให้เติบโตอย่างยั่งยืนบริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทขนาดใหญ่ มีชื่อเสียงได้รับการยอมรับจากผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียจึงทำให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเห็นถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เพิ่มมูลค่าของกิจการและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนเนื่องจากเป็นระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

ดังที่กล่าวมาข้างต้น การกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคมจึงเป็นประเด็นที่นักลงทุนต่างให้ความสนใจมากขึ้นอย่างมาก เพราะเป็นประเด็นที่ผลักดันให้กิจการมีการจัดการภายในและภายนอกองค์กรแบบมืออาชีพ มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีมาตรฐานระดับโลก ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจทำการศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลประกอบการธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และสินค้าอุปโภคบริโภค ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผลลัพธ์ที่ได้จะนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประกอบการตัดสินใจของนักลงทุนที่มีความสนใจลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และสินค้าอุปโภคบริโภค อันเป็นสิ่งที่นักลงทุน ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย ให้การยอมรับและให้ความเชื่อมั่นในการลงทุนกิจการนั้น ทั้งยังเป็นแนวทางในการกำกับดูแลกิจการเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลประกอบการธุรกิจให้แก่ผู้บริหารของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย



ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

วัตถุประสงค์ (Objective of the Research)

1) เพื่อศึกษาลักษณะองค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) กับผลประกอบการธุรกิจ (Firm Performance) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) และผลประกอบการธุรกิจ (Firm Performance) 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ความ

รับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) และผลประกอบการธุรกิจ (Firm Performance) 4) เพื่อวิเคราะห์ความสามารถพยากรณ์ขององค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ต่อความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) และผลประกอบการธุรกิจ (Firm Performance) 5) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจของนักลงทุนที่มีความสนใจลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และ สินค้าอุปโภคบริโภค 6) เพื่อนำเสนอแนวทางการกำกับดูแลกิจการเพื่อให้เกิดผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและผลประกอบการธุรกิจให้แก่ผู้บริหารบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีวิจัย (Research Methodology)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคโดยไม่รวมบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนกิจการจำนวน 2 บริษัท ข้อมูล ณ วันที่ 4 กันยายน 2566 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566) ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 249 บริษัท แบ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 165 บริษัท และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 84 บริษัท ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์การส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์จำนวนต้องเพิ่มขนาดตัวอย่างเพื่อป้องกันการสูญหายของแบบสอบถามและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ให้ความร่วมมือ (Salkind, 2019) ดังนั้นผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปยังประชากรทั้งหมดเพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอและน่าเชื่อถือส่งไป โดยได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์กลับมาจำนวน 149 ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถามที่ส่งกลับคืน มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 3 ชุด เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบทุกข้อคำถาม จึงไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ แบบสอบถามที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์มีจำนวน 146 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 58.63 สอดคล้องกับ Kumar, Leone, Aaker & Day (2018) กล่าวว่า การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ควรมีอัตราการตอบกลับมากกว่าร้อยละ 20 จึงถือว่าเป็นจำนวนที่ยอมรับได้ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการของธุรกิจในส่วนผลประกอบการทางการเงิน (Financial Performance) ของบริษัทจดทะเบียน ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทฤษฎีจาก SETSMART (SET Market Analysis and Reporting Tool) หรือระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ฉบับออนไลน์และจากรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งครอบคลุมตามคานิยาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด กลุ่มอุตสาหกรรม และตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน โดยแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการจำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักพื้นฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดี 5 ประการของบริษัทจดทะเบียน ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี แบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ (1) ความเป็นธรรม (Fairness) (2) ความโปร่งใส (Transparency) (3) การตรวจสอบ (Accountability) (4) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsiveness) (5) ความซื่อสัตย์ (Integrity) จำนวนรวม 29 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) สิ่งแวดล้อม (Environment) (2) ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) (3) การเข้าร่วมชุมชน (Community Involvement) และ (4) สินค้าและลูกค้า (Product and Customers) จำนวนรวม 20 ข้อ แบบสอบถามส่วนที่ 2-3 เป็นแบบมาตราประมาณค่า กำหนดตามวิธี Likert Rating Scale แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ส่วนที่ 4 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประกอบการธุรกิจ (Firm Performance)

แบ่งเป็น 4.1 ผลประกอบการทางการเงิน (Financial Performance) ประกอบด้วย (1) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset: ROA) (2) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) (3) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin: NPM) และ (4) การเติบโตของยอดขาย (Sale Growth) เก็บข้อมูลระยะเวลา 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ.2563-2565 และ 4.2 ผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non-Financial Performance) คือ ความพึงพอใจของพนักงาน (Employee Satisfaction) จำนวน 5 ข้อแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือระดับความพึงพอใจมากที่สุด ระดับความพึงพอใจมาก ระดับความพึงพอใจปานกลาง ระดับความพึงพอใจน้อย และระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรทั้งหมดพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเอกสาร
- 2) ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแนบไปพร้อมแบบสอบถามส่งไปยังประชากรทั้งหมด 249 บริษัท ขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับทางไปรษณีย์ 3) ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และเมื่อครบกำหนด 30 วัน ได้รับการตอบกลับจำนวน 149 ชุด และแบบสอบถามที่ส่งกลับคืน แต่แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ จำนวน 3 ชุด เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบทุกข้อคำถาม จึงไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ 4) แบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มีจำนวน 146 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 58.63 สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการของธุรกิจในส่วนผลประกอบการทางการเงิน (Financial Performance) ของบริษัทจดทะเบียน ผู้วิจัยใช้ ข้อมูลทุติยภูมิจาก SETSMART (SET Market Analysis and Reporting Tool) หรือระบบข้อมูลตลาด หลักทรัพย์ฉบับออนไลน์และจากรายงานประจำปี ของบริษัทจดทะเบียน

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนี้ขึ้นมาจากผลการตรวจสอบและรับรองตัวแปรของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำเอาตัวแปรที่มีความตรงกันระหว่างข้อสรุปเชิงทฤษฎี ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา และความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิไปสร้างเป็นข้อคำถามตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) ขั้นตอนการร่างข้อคำถาม (Questionnaire draft) เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำเอาตัวแปรที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปสร้างเป็นข้อคำถาม
- 2) ขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ผู้วิจัยได้นำเอาร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาตรวจสอบความถูกต้องของการใช้คำ ภาษา และรูปประโยคที่ตรงกันกับวัตถุประสงค์วิจัย รวมถึงสามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้งาน
- 3) ขั้นตอนทดลองใช้งาน ผู้วิจัยนำเอาร่างแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขมาแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 เท่าของตัวแปรเพื่อทดสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และอีก 30 ฉบับสำหรับทดสอบความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ทดสอบไว้ต่อไปนี้

เกณฑ์ทดสอบความตรง (Validity Criteria) ผู้วิจัยใช้ค่า Goodness of fit อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .000 เป็นเกณฑ์ทดสอบความตรงกันของข้อสรุปเชิงทฤษฎีและข้อมูลที่รวบรวมกลับมาคืนได้ (วีระศักดิ์ จินารัตน์, 2564) รวมถึงใช้ค่า KMO ตั้งแต่ .80 และค่า Extraction แสดงน้ำหนักของแต่ละปัจจัยที่สกัดได้ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป กับค่า Variance มากกว่าร้อยละ 50 -ขึ้นไปทดสอบความตรงของแต่ละชุดตัวแปร และเรื่องนี้ Ahrens et al (2020) อธิบายไว้ชัดเจนถึงความจำเป็นที่นักวิจัยต้องพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีลักษณะเป็นหนึ่งเดียวกัน กล่าวคือมีน้ำหนักของแต่ละปัจจัยที่นำไปใช้ในการตั้งคำถามนำไปสู่การอธิบายเรื่องเดียวกันหรือองค์ประกอบเดียวกันแล้วเรียกว่า การทดสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ที่ถือเอาเกณฑ์ทดสอบทั้งค่า KMO ที่แสดงความเพียงพอของข้อมูลที่ได้รับกับผลทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่แสดงถึงระดับความ

ตรงที่น่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัยนั้น นอกจากนั้นแล้ว Chan & Idris (2017) ยังได้เพิ่มเติมการวัดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ผล รวมไปถึงการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของชุดคำถามกับความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป แต่ที่สำคัญคือ ความสอดคล้องตรงกันระหว่างแต่ละข้อคำถามกับชุดคำถามที่ประกอบกันเข้าเป็นเครื่องมือวิจัยที่มีคุณลักษณะตรงกัน

ดังนั้นการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างเป็นการวัดคุณลักษณะที่ดีของเครื่องมือวิจัยที่จะนำผลวิจัยที่ดีตามมาด้วยเช่นเดียวกัน (นฤมล จิตรเอื้อ และประสพชัย พสุนนท์, 2561)

เกณฑ์ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability Criteria) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ทดสอบตามค่า Alpha ตั้งแต่ .80 ขึ้นไปและมีค่าความเที่ยงตรงรายข้อตั้งแต่ .40 แปลผลได้ว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น ทั้งนี้ Vijayamohanan & Rjumohan (2020) ได้อธิบายเกี่ยวกับกฎเกณฑ์นี้ไว้ว่า การวัดปรากฏการณ์เดียวกันแบบไม่ซ้ำกันแต่มีความเป็นแน่นอนอย่างสูง อีกทั้งยังแสดงถึงความสม่ำเสมอของการวัดข้อมูลที่ได้มาอันเรียกว่าเป็นความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัย นอกจากนี้แล้วยังเป็นการแสดงถึงความสอดคล้องตรงกันของแต่ละข้อคำถามในการบอกระดับการวัดที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่ผลการทดสอบสมมติฐานได้อย่างน่าเชื่อถือซึ่งต้องถือตามเกณฑ์ของค่า Cronbach's Alpha มากกว่า .80 ขึ้นไปรวมไปถึงค่า Corrected Item ที่แสดงความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคำถามทั้งชุดตั้งแต่ .30 ขึ้นไป แต่หากมีผลทดสอบที่ได้ค่าน้อยกว่านี้ย่อมแสดงถึงความไม่หลากหลายของข้อมูล จึงเท่ากับระดับความน่าเชื่อถือลดลงไปด้วย ส่วนที่สำคัญคือการใช้ Cronbach's Alpha วัดความเชื่อถือของเครื่องมือวิจัยทางการศึกษาที่มีความสลับซับซ้อนไปตามทัศนคติของผู้ให้ข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม หากแต่สามารถนำเอายืนยันได้ถึงผลการทดสอบที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือโดยไม่จำเป็นต้องวัดซ้ำ ทั้งนี้เพราะการใช้เทคนิคของ Cronbach's Alpha บ่งชี้ได้ถึงความเที่ยงตรงภายในของชุดคำถามที่นำมาใช้พัฒนาเป็นเครื่องมือวิจัย (Taber, 2017) เพราะฉะนั้นการกำหนดเกณฑ์การทดสอบความเชื่อมั่นช่วยรับรองผลของการพัฒนาได้ทั้งเครื่องมือวิจัยและผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล (Bujang et al, 2018) โดยมีผลทดสอบความตรงและความเชื่อมั่นต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลทดสอบความตรง (Validity)

ส่วนของคำถาม	จำนวนข้อ	KMO	Extraction
1.การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) 5 ด้าน			
1.1 ความเป็นธรรม	6	0.875	.66-.84
1.2 ความโปร่งใส	5	0.800	.52-.85
1.3 การตรวจสอบ	6	0.815	.58-.73
1.4 ความรับผิดชอบ	6	0.864	.54-.89
1.5 ความซื่อสัตย์	6	0.825	.70-.90
2.ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) 4 ด้าน			
2.1 สิ่งแวดล้อม	5	0.810	.54-.72
2.2 ทรัพยากรมนุษย์	5	0.814	.56-.92
2.3 การเข้าร่วมชุมชน	5	0.805	.53-.78
2.4 สินค้าและลูกค้า	5	0.863	.78-.30
3.ผลการประกอบการธุรกิจ (Firm Performance) 2 ด้าน			
3.1 ผลประกอบการทางการเงิน	12	0.690	.56-.81
3.2 ผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน	5	.709	.52-.73

จากตารางผลทดสอบความตรงพบว่า แบบสอบถามทั้ง 3 ตัวแปร มีค่า KMO มากกว่า .80 และข้อคำถามแสดงน้ำหนักตามค่า Extraction มากกว่า .50 จึงแปลผลได้ว่า แบบสอบถามมีความตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด (ภาคผนวก ข1)

ตารางที่ 2 ผลทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

ส่วนของคำถาม	Cronbach's Alpha
1.การกำกับดูแลกิจการที่ดี	.83
2.ความรับผิดชอบต่อสังคม	.86
3.ผลการประกอบการธุรกิจ (Firm Performance)	
3.1 ผลประกอบการทางการเงิน	.86
3.2 ผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน	.84

จากตารางผลทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ครบทุกตัวแปร สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .80 จึงแปลผลได้ว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ภาคผนวก ข2)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การพยากรณ์อิทธิพลตัวแปรต้นต่อตัวแปรตามเป็นเทคนิคสถิติที่นำมาตอบคำถามและวัตถุประสงค์วิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์อิทธิพลการพยากรณ์ระหว่างตัวแปรเหตุต่อตัวแปรผล ซึ่งสังเกตได้ว่ามีตัวแปรต้นมากกว่าหนึ่งตัว หากแต่ใช้ในการพยากรณ์ต่อตัวแปรตามเพียงตัวเดียว อันจำเป็นต้องเลือกใช้เทคนิคสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise เพื่อคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าสมการที่เด่นชัด (ประยูรศรี บุตรแสนคม, 2555)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล (Research Conclusions and Discussion)

จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อทดสอบความสัมพันธ์การกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคม กับผลการประกอบการธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 146 ราย ผลการวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ 73.20 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-45 ปีร้อยละ 57.70 รวมถึงมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทร้อยละ 53.70 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งรองประธานบริษัทร้อยละ 40.90 ประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 69.80 กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคร้อยละ 30.20

1) การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการกำกับดูแลกิจการผลการวิจัย พบว่า การกำกับดูแลกิจการอยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.77 (SD. 16) โดยเฉพาะด้านความโปร่งใส 4.96 รองลงมาเป็นด้านความรับผิดชอบต่อ 4.83 (SD. 28) ด้านความซื่อสัตย์ 4.76 (SD. 31) กับค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านตรวจสอบ 4.54 (SD. 29)

2) การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งแบ่งออกประกอบตามทฤษฎีนั้นแบ่งองค์ประกอบ 4 ด้านประกอบด้วย สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรมนุษย์ การเข้าร่วมชุมชนและสินค้ากับลูกค้า มีค่าเฉลี่ยตัวแปรหลักระดับมาก 4.11 (SD. 31) มากที่สุดต่อองค์ประกอบสินค้าและลูกค้า รองลงมาเป็นองค์ประกอบทรัพยากรมนุษย์ 4.11 (SD. 36) และน้อยที่สุดเป็นองค์ประกอบด้านการเข้าร่วมชุมชน 3.79

3) การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบของผลประกอบการธุรกิจ

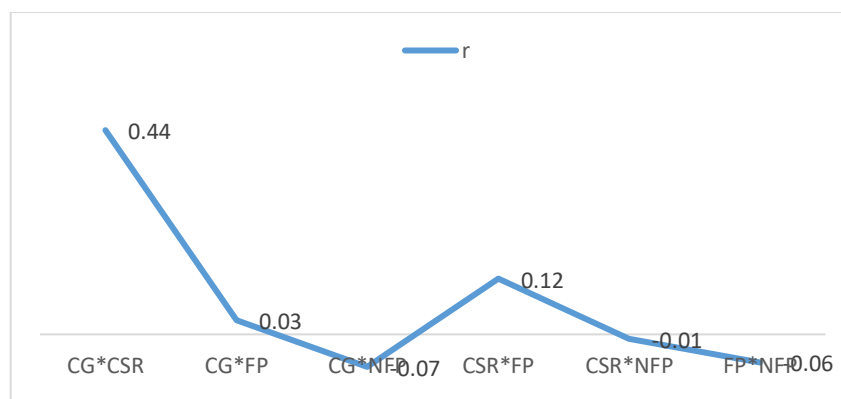
3.1 ผลการวิเคราะห์ผลการประกอบการธุรกิจในรูปแบบผลประกอบการทางการเงิน ทั้ง 4 ด้านในปีพ.ศ. 2563, 2564 และ 2565 ผลการวิจัย พบว่า

1) ROA = อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset: ROA) ทั้ง 3 ปีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 (SD. 15.03) โดยมีผลของปีพ.ศ. 2565 มากที่สุดที่ 4.71 และต่ำสุดในปีพ.ศ. 2564 ที่ 1.79 2) ROE = อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) รวม 3 ปีเฉลี่ยได้ 15.18 และมากสุดในปี พ.ศ. 2564 ที่ค่า 6.06 เพิ่มขึ้นกว่าปี 2563 คิดเป็นร้อยละ 53.41 3) NPM = อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin: NPM) รวมเฉลี่ยสามปีพ.ศ. 2563, 2564 และ 2565 ที่ค่า 9.66 และมากสุดในปี พ.ศ. 2564 ที่ค่า 4.29 กับลดลงในปี พ.ศ. 2565 เหลือ 4.05 แสดงว่าลดลงร้อยละ 5.59 4) SG = การเติบโตของยอดขาย (Sale Growth) พบว่ามีอัตราการเจริญโตของยอดขายปี พ.ศ. 2565 สูงถึง 19.01 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2564 ที่มีอัตราการเจริญโตของยอดขาย ที่ 9.10 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 108.90 หรือมีอัตราเพิ่มมากขึ้น 1 เท่าตัว 5) FP = ผลประกอบการทางการเงิน (Financial Performance) ในปี พ.ศ. 2565 มากที่สุดเท่ากับ 32.95 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่มีผลประกอบการทางการเงินเพียง 21.25 และปี 2563 มีผลประกอบการที่ 9.43 มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2564 มาปี 2565 ร้อยละ 55.05

3.2 ผลการวิเคราะห์ผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Non-Financial Performance) โดยวัดค่าจากระดับความพึงพอใจของพนักงานมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดที่ 3.84 (SD. 58) และมากที่สุดเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมในการทำงานของบริษัท 4.16 (SD. 73) รองลงมาเกี่ยวกับการได้รับแรงจูงใจในการทำงานในบริษัท 3.90 (SD. 78) และน้อยที่สุดเกี่ยวกับความพึงพอใจกับค่าตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของพนักงานคนอื่นในลักษณะเดียวกัน 3.70 (SD. 70)

4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคม และผลประกอบการธุรกิจ

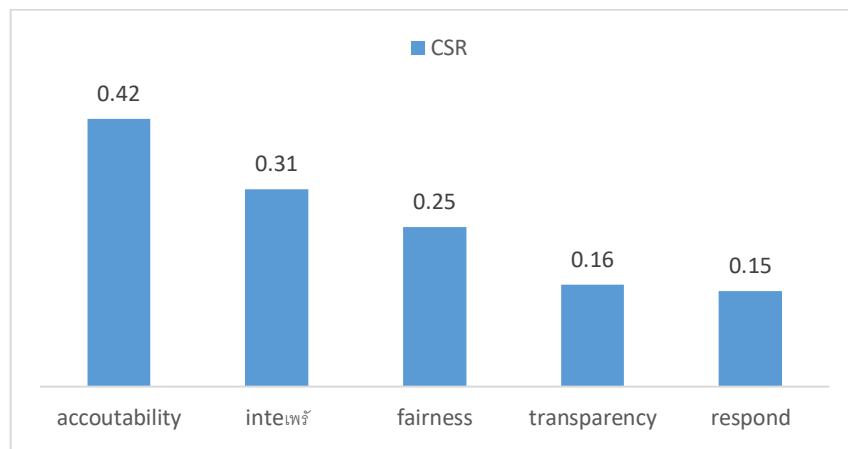
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลักประกอบด้วย การกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคม และผลประกอบการธุรกิจที่เป็นผลประกอบการทางการเงินกับผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงินนั้น ผลการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันระดับปานกลางที่ค่า $r = .44$ ขณะที่มีความสัมพันธ์แบบตรงข้ามระดับน้อยมากกับผลประกอบการทางการเงินที่ค่า $r = -.07$ ส่วนความรับผิดชอบต่อสังคมและผลประกอบการทางการเงินมีความสัมพันธ์แบบตรงข้ามกับผลประกอบการที่ไม่ใช่เงินอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตามภาพประกอบต่อไปนี้



ภาพประกอบที่ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรหลัก

จากภาพประกอบผลการวิจัย พบว่า เฉพาะความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการกับความรับผิดชอบต่อสังคมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

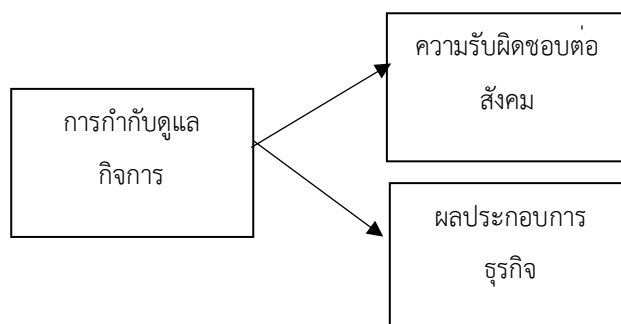
การตรวจสอบได้ $r = .42$ รองลงมาเป็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบความซื่อสัตย์ $r = .31$ กับต่ำสุดขององค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคม $r = .15$ (ภาคผนวก ค4) ดังภาพประกอบต่อไปนี้



ภาพประกอบที่ 3 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับความรับผิดชอบต่อสังคม

จากภาพประกอบผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคม สองอันดับแรกคือการตรวจสอบได้และความซื่อสัตย์ ส่วนที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือองค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น บริษัทมีความรับผิดชอบต่อการใช้พื้นที่ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ บริษัทมีการกำหนด วิสัยทัศน์ การกิจกลยุทธ์ เป้าหมายทางการเงิน ความเสี่ยง แผนงาน และงบประมาณของบริษัท บริษัทมีระบบการติดตามและดูแลให้ฝ่ายจัดการ ดำเนินงานตามนโยบายและแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บริษัทมีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร และทบทวนนโยบายเป็นประจำ บริษัทมีระบบการควบคุมด้านการดำเนินงาน ด้านรายงานทางการเงิน และด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบ และบริษัทจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบตรวจสอบและทบทวนระบบการควบคุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5) วิเคราะห์สามารถพยากรณ์ขององค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ต่อความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) และผลประกอบการธุรกิจ (Firm Performance)

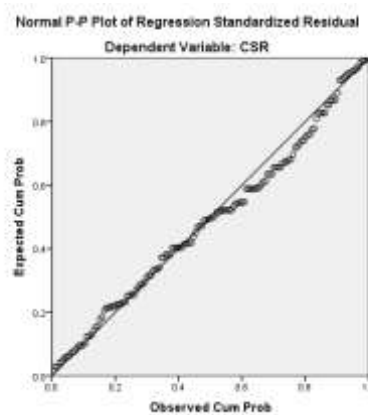


ภาพประกอบที่ 4 โมเดลวิเคราะห์หือธิพยากรณ์

จากภาพประกอบผู้วิจัยมีแนวทางสำหรับการวิเคราะห์อิทธิพลขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และที่มีต่อผลประกอบการธุรกิจแล้วนำเอาสมการพยากรณ์ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาแบบจำลองต่อไป และได้ผลการวิเคราะห์อิทธิพลต่อไปนี้

ตารางที่ 3 อิทธิพลพยากรณ์ต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

Independent	Beta	t-test	Sig.	Collinear statistics
ค่าคงที่	-	2.75	.007	Tolerance .93 VIF 1.06
การตรวจสอบ	.36	4.84***	.000	Collinear .32-.68
ความซื่อสัตย์	.22	3.00**	.003	Durbin-Watson 1.70

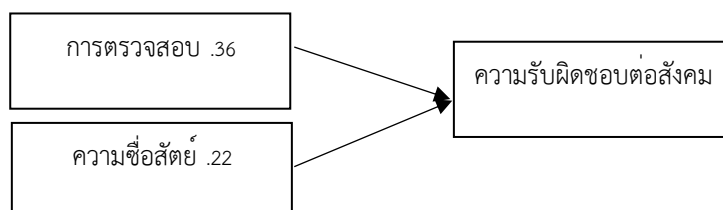


R^2 .21, Std error .28 F = 21.13 Sig. .000

จากตารางผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการด้านการตรวจสอบและความซื่อสัตย์มีอำนาจพยากรณ์ร่วมกันที่สัมพันธ์กัน R^2 .21 ความคลาดเคลื่อนสะสม .28 ความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนร่วมกันได้ที่ค่า F = 21.13 (Sig. .000) รวมถึงมีค่า tolerance, VIF และ Collinear ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนความคลาดเคลื่อนตัวแปรเหตุเป็นอิสระต่อกันตามค่า Durbin-Watson = 1.70 เป็นค่าระหว่าง 1.50-2.50 ถือว่าคุณสมบัติตัวแปรเหตุเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น (ภาคผนวก ค5)

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยนำเอาคะแนนมาตรฐานมาสร้างสมการพยากรณ์จะได้รูปสมการต่อไปนี้
ความรับผิดชอบต่อสังคม = .36 การตรวจสอบ + .22 ความซื่อสัตย์

จากสมการพยากรณ์ พบว่า การตรวจสอบและความซื่อสัตย์มีอิทธิพลพยากรณ์ต่อความรับผิดชอบต่อสังคมกับมีความเป็นไปได้ว่าสามารถนำไปพัฒนาเป็นแบบจำลองเพื่อประโยชน์ด้านการพัฒนาต่อไป



ภาพประกอบที่ 5 แบบจำลองการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม

จากภาพประกอบผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านองค์ประกอบการตรวจสอบได้และความซื่อสัตย์อันเป็นส่วนประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาต่อไป

1) การพัฒนาการตรวจสอบ ประกอบด้วย บริษัทควรตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กรที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน บริษัทมีการกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย บริษัทมีการติดตาม ประเมินผล และดูแลรายงานผลการดำเนินงาน บริษัทมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน บริษัทมีวิสัยทัศน์และพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากรที่มีมาตรฐาน บริษัทมีนโยบายรักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

ความพยายามในการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการเงิน การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและการจัดสรรทรัพยากรอาจเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการพัฒนาตามแบบจำลองนี้

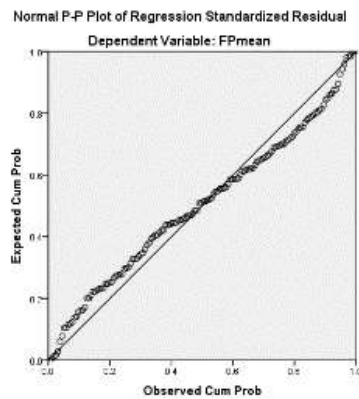
2) การพัฒนาความซื่อสัตย์ สามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป บริษัทมีการบริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต น่าเชื่อถือ และยึดมั่นในความถูกต้อง บริษัทมีจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ บริษัทมีการกำหนดนโยบายและการแถลงนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน บริษัทมีการกำหนดขอบเขตในการดูแลลูกค้าอย่างเป็นระบบในด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และการชดเชยจากการใช้สินค้าหรือบริการ ตามที่กฎหมายกำหนด บริษัทมีแนวทางในการต่อต้านการทุจริต การทุจริตในหน้าที่ รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง การแสดงถึงคุณธรรมที่สอดคล้องกับจริยธรรมที่ธุรกิจกำหนดไว้และปฏิบัติจริง

นอกจากความพยายามในการยึดมั่นต่อความเที่ยงตรงหรือความชอบธรรมแล้ว ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทจำเป็นต้องละเว้นข้อผิดพลาด การประพฤติปฏิบัติตนนอกกฎระเบียบของสังคมและการใช้ทุกความพยายามไปปฏิบัติงานแล้ว กระทั่งความเดือดร้อนของผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้นมีความเป็นไปได้มากที่จะส่งผลต่อความซื่อสัตย์เป็นค่านิยมหลักขององค์กร

ส่วนกรณีผลทดสอบอำนาจการพยากรณ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลประกอบการธุรกิจนั้น จำแนกออกเป็นสองกรณีคือ 1) ที่แสดงผลต่อผลประกอบการทางการเงิน 2) แสดงผลต่อผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ตารางที่ 4 อิทธิพลพยากรณ์ต่อผลประกอบการทางการเงิน

Independent	Beta	t-test	Sig.	Collinear statistics
ค่าคงที่	-	-.49	.621	Tolerance .73-.91 VIF 1.08-1.35 Collinear .00-.93 Durbin-Watson 2.11
ความเป็นธรรม	.16	1.82	.069	
ความโปร่งใส	.03	.39	.693	
การตรวจสอบ	-.17	-1.80	.073	
ความรับผิดชอบต่อ	.07	.83	.403	
ความซื่อสัตย์	-.01	-.13	.896	



R^2 .03, Std error 12.60 $F = 1.08$ Sig. 369

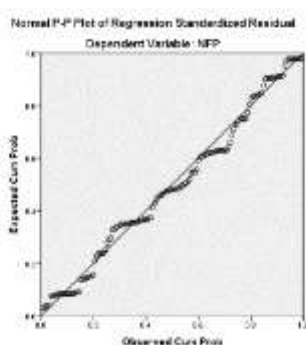
จากตารางผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ของการกำกับดูแลกิจการมีอำนาจพยากรณ์ต่อผลการประกอบธุรกิจทางการเงินได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามค่า R^2 ที่ .03 ความคลาดเคลื่อนสะสมสูงถึง 12.60 และมีความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนร่วมกันของตัวแปรเหตุที่ค่า $F = 1.08$ (Sig. 369) (ภาคผนวก ค5)

ดังนั้น องค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการไม่มีอำนาจพยากรณ์ต่อผลการประกอบการทางการเงินได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แต่สำหรับกรณีทดสอบอิทธิพลพยากรณ์ต่อผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงินผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ด้านของการกำกับดูแลกิจการไม่แสดงผลต่อผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R^2 เพียง .01 มีความคลาดเคลื่อนสะสมสูงถึง .58 และมีความสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันที่ค่า $F = .44$ (Sig. 818) ตามตารางแสดงต่อไปนี้

ตารางที่ 5 อิทธิพลพยากรณ์ต่อผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน

Independent	Beta	t-test	Sig.	Collinear statistics
ค่าคงที่	-	3.03	.003	Tolerance .73-.91 VIF 1.08-1.36 Collinear .00-.92 Durbin-Watson 1.62
ความเป็นธรรม	.00	.02	.98	
ความโปร่งใส	-.09	-1.03	-.30	
การตรวจสอบ	.02	.30	.76	
ความรับผิดชอบ	-.04	.52	.60	
ความซื่อสัตย์	.01	.16	.87	



R^2 .01, Std error .58 F = .44 Sig. 818

จากตารางผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการมีอำนาจพยากรณ์ต่อผลประกอบการที่ไม่ใช่เงินอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์และกำหนดแบบจำลองเพื่อการพัฒนาต่อไปได้

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อผลประกอบการธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การกำกับดูแลกิจการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเฉพาะด้านความโปร่งใสและน้อยสุดเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่นคือด้านการตรวจสอบ 2) ความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก และมากที่สุดเกี่ยวกับสินค้ากับลูกค้า ถัดมาเป็นสิ่งแวดล้อมและด้านด้านการเข้าร่วมชุมชน 3) ผลการประกอบการธุรกิจอยู่ในระดับมากเมื่อวัดตามความพึงพอใจของพนักงาน และเมื่อเปรียบระหว่างผลการประกอบการทางการเงินพบว่าใน พ.ศ. 2565 มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ได้ข้อสรุปชัดเจนว่าการกำกับดูแลกิจการดีย่อมส่งผลต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมโดยมีผลการประกอบการทางการเงินและผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน โดยในประเด็นนี้ Kaplan & Norton (1992) ได้อธิบายผลการประกอบการในแง่มุมมองด้านการเงิน เป็นการพิจารณาผลของการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรที่จะแสดงออกมาในรูปของผลประกอบการองค์กร โดยมุมมองนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรที่มุ่งแสวงหากำไร เนื่องจากเป็นตัวบอกให้ทราบว่ากลยุทธ์ที่กำหนดและนำไปปฏิบัติในองค์กรนั้นก่อให้เกิดผลต่อองค์กรหรือไม่ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ การเพิ่มขึ้นของรายได้ (Revenue growth) และการลดลงของต้นทุน (Cost Reduction) หรือผลิตภาพ (Productivity) หรือประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Asset Utilization) เช่น ROA, ROI, ส่วนแบ่งทางการตลาด ผลกำไรสุทธิ สภาพคล่องทางการเงิน เป็นต้น ตัวชี้วัดมุมมองทางการเงิน ได้แก่ มูลค่าทรัพย์สินรวม รายรับต่อมูลค่าทรัพย์สิน กำไรต่อมูลค่าทรัพย์สินรวม มูลค่าตลาด ผลตอบแทนจากทรัพย์สินรวมผลตอบแทนจากการลงทุน และผลตอบแทนจากการลงทุนบุคลากร

ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถามตำแหน่งรองประธานบริษัท เลขานุการบริษัท และผู้จัดการฝ่ายการเงินที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคมและผลประกอบการทางการเงินและผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) รองประธานบริษัท เลขานุการบริษัท และผู้จัดการฝ่ายการเงินที่มีอายุต่างกันมีความเห็นต่อความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านทรัพยากรมนุษย์และการเข้าร่วมสังคม 3) รองประธานบริษัท เลขานุการบริษัท และผู้จัดการฝ่ายการเงินกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกันมีระดับความคิดเห็นด้านผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงินโดยวัดระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลสรุปนี้เชื่อได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุและประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลต่อความเห็นต่างกันโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมและความพึงพอใจที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน ทั้งนี้เพราะบริษัทจดทะเบียน (Listed Companies) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ

ประเทศ ทั้งในประเด็นของการสร้างรายได้ การจ้างงาน รวมถึงการมีส่วนร่วมดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น คณะกรรมการบริษัท ฝ่ายจัดการและหน่วยงานภายในองค์กรจึงควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้องค์กรมีบรรษัทภิบาล หรือการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้บริษัทสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทั้งตนเองและสังคมได้อย่างยั่งยืน โดย ต้องมีการวางโครงสร้างและระบบการกำกับดูแลกิจการอย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้ทุกฝ่ายมีแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันตามหลักพื้นฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดี 5 ประการคือ ความยุติธรรม (Fairness) ความโปร่งใส (Transparency) ความซื่อสัตย์ (Integrity) ความรับผิดชอบตามหน้าที่ (Accountability) และภาระรับผิดชอบ (Responsibility) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)

ผลการวิจัยที่สรุปได้ค่อนข้างชัดเจนคือตัวแปรหลักทั้งสามมีความสัมพันธ์ทั้งแบบตรงข้ามและมีทิศทางเดียวกัน หากแต่มีระดับความสัมพันธ์กันปานกลางถึงน้อยที่สุด โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างความโปร่งใสกับความรับผิดชอบต่อบริษัทที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและอาจส่งผลกระทบต่อผลการประกอบการทางธุรกิจได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้เนื่องจากกิจการใดที่ก่อตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างผลประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กิจการในระยะยาวได้ เพราะฉะนั้น ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการจึงต้องการผลตอบแทนที่คุ้มค่าแก่การลงทุน ซึ่งบางกิจการจะดำเนินงานทุกอย่างเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างผลตอบแทนให้มากที่สุด โดยไม่ดูว่าใครจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานบ้าง กล่าวคือ ถึงแม้ว่ากิจการจะสามารถดำเนินงานจนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้ แต่ผลตอบแทนที่กิจการได้กลับมาจากการดำเนินงานโดยไม่สนใจผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเพียงผลตอบแทนในระยะสั้น ที่ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กิจการในระยะยาวได้ บรรษัทภิบาลหรือการกำกับดูแลกิจการจึงเข้ามามีบทบาทช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กิจการและสร้างผลประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย เพราะการกำกับดูแลกิจการเกี่ยวข้องกับการจัดให้มีกระบวนการและโครงสร้างของภาวะผู้นำและการควบคุมของกิจการให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และความสามารถในการแข่งขันเพื่อรักษาเงินลงทุน และเพิ่มคุณค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาวภายใต้กรอบการมีจริยธรรมที่ดี โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นและสังคมโดยรวมประกอบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานให้กิจการสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น สามารถแข่งขันในตลาดได้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน (สถาบันไทยพัฒน์, 2566)

องค์ประกอบการตรวจสอบและความซื่อสัตย์เป็นสององค์ประกอบที่มีอิทธิพลทำนายผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทได้ชัดเจน กล่าวคือเป็นสองข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ไม่มีองค์ประกอบใดที่มีอำนาจพยากรณ์ผลประกอบการธุรกิจทั้งที่เป็นผลประกอบการทางการเงินและผลประกอบการที่ไม่ใช่ทางการเงิน แต่มีได้หมายความว่าองค์ประกอบทั้ง 5 ไม่สามารถแสดงผลพยากรณ์ต่อผลประกอบการธุรกิจได้หากแต่เพียงไม่สามารถนำไปใช้เป็นแบบจำลองสำหรับการพัฒนาต่อไป และในประเด็นนี้ Malonza & Mohinda (2019) ได้อธิบายความสำคัญของบรรษัทภิบาล คือ การพัฒนาความสามารถในการทำกำไร (Profitability) และ Napitupulu et al (2020) ได้ย้่าว่าบรรษัทภิบาลมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงผลการประกอบการของธุรกิจ (Firm Performance) ทั้งนี้ องค์ประกอบของบรรษัทภิบาล ได้แก่ ขนาดของกรรมการ (Board Size) ความหลากหลายด้านเพศ (Gender Diversity) กรรมการอิสระ (Independent Board) และความสามารถของคณะกรรมการ (Board Competence) เป็นปัจจัยที่ชี้ให้เห็นการเป็นบรรษัทภิบาลที่ดี (Good Corporate Governance) (Nor et al., 2020) ขณะที่ ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ได้รับความสนใจจากนักวิชาการในด้านการตลาด (Shah & Khan, 2020) เนื่องจากสังคมโลก (Global Society) เพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับลูกค้า (Customers) และปัญหาทางสังคมควบคู่กัน ทำให้เกิดการผลักดันในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ในรูปแบบการบริการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาทัศนคติของลูกค้าและการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive

Advantage) (Khan et al., 2015) CSR จึงเป็นความสัมพันธ์ในการบริการลูกค้าและความสามารถขององค์กรธุรกิจเพื่อทำให้เกิดผลลัพธ์ (Kim et al., 2019)

จากผลการวิจัยที่สรุปได้ยืนยันผลได้อย่างชัดเจนสำหรับการพัฒนาการกำกับกิจการที่ดีของแต่ละบริษัทนั้น ประกอบด้วย การตรวจสอบและความซื่อสัตย์ สองหัวใจหลักที่ช่วยให้ทุกบริษัทประสบความสำเร็จด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะการตรวจสอบซึ่งบทบาทหรือหน้าที่สำคัญของตัวแทนอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการบริษัททำหน้าที่กำหนดกลยุทธ์ ควบคุมดูแลการดำเนินงานของผู้บริหารหรือฝ่ายจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักบรรลุตามเป้าหมายของบริษัท และรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอกผู้บริหารจึงเปิดเผยข้อมูลทำการพิจารณาถึงต้นทุนเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) ผลการดำเนินงานของบริษัทนำไปสู่ผลการยอมรับและเชื่อมั่นในการตัดสินใจลงทุนทำให้บรรลุผลการดำเนินงานตามเป้าหมายสอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรียา บรรจสุข (2564)

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

การกำกับดูแลกิจการเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้กิจการมีความสามารถในการแข่งขันนำไปสู่การมีผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีในระยะยาว โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและมีความรับผิดชอบต่อส่วนได้เสียทุกฝ่าย การดำเนินงานของกิจการจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม และสามารถปรับตัวได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ตลอดเวลา ในปัจจุบันประเทศไทยโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ กำหนด Code of CG สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ. 2560 ซึ่งประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 8 หมวด นักวิชาการและผู้สนใจทั่วไปมองว่ากิจการที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ย่อมมีผลการดำเนินงานที่ดีด้วย จนทำให้มีการทำวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคมและผลการดำเนินงานของกิจการอย่าง ต่อเนื่อง ทั้งนี้ งานวิจัยในลักษณะดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้ตรงกันดังเช่นงานวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารวิชาชีพบัญชี ดังนั้น นักวิชาการ นักลงทุน ผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนหน่วยงานกำกับดูแลยังมีความจำเป็น ที่จะค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ดังกล่าวผ่านงานวิจัยในอนาคต เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนและ ตรงกัน อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- ศิลปพร ศรีจันทร์เพชร. (2551). ทัศนคติบรรษัทภิบาล. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 31(120), 1-4
- สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. *หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560*. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/Documents/Regulation/CGCode.pdf>
- จินตนา ไกรทอง.(2561). ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- สถาบันไทยพัฒนา.(2563).หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- สถาบันไทยพัฒนา.(2566).ความรับผิดชอบต่อสังคม
- วีระศักดิ์ จินรัตน์ (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยสมัยใหม่ (Modern Research Methodology)*. อุดรราชธานี: สำนักพิมพ์ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป
- ภูษิต วงศ์หล่อสายชล. ความรับผิดชอบต่อสังคม บรรษัทภิบาล และ จรรยาบรรณทางธุรกิจที่มีผลต่อผลตอบแทน จาก การดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย The Effect of Corporate Social Responsibility, Corporate Governance, and Code of Conduct on Corporate return on Operations of the Companies listed in the Stock Exchange of Thailand. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย* 31(4).

- Alhaddad, L. and Whittington, M. (2019). "The impact of corporate governance mechanisms on real and accrual earnings management practices evidence from Jordan", *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 19(6), 1167-1186.
- Allam, B.S. (2018). "The impact of board characteristics and ownership identity on agency costs and firm performance: UK evidence", *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*. 18(6), 1147-1176.
- Alrassas, A.H. and Kamardin, H. (2016), "Earnings quality and audit attributes in high concentrated ownership market", *Corporate Governance*, 16(2), 377-399.
- Alzeban, A (2019). "The impact of audit committee, CEO, and external auditor quality on the quality of financial reporting", *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 20(2), 263-279.
- Asadi A and Ramezankhani M. Research Article Ownership, *Corporate Governance, and Bank Performance in Iran. Hindawi Discrete Dynamics in Nature and Society*. Volume 2022, Article ID 1491 392, 11 pages <https://doi.org/10.1155/2022/1491392>.
- Aygun, M., Ic, S. and Sayim, M. (2014). "The effects of corporate ownership structure and board size on earnings management: evidence from Turkey", *International Journal of Business and Management*, 9(12), 123.
- Azmy, A., Anggreini, D., & Hamim, M. (2019). Effect of Good Corporate Governance on Company Profitability RE & Property Sector in Indonesia. *Journal Acutance*, 23(01), 18-33 DOI: <http://dx.doi.org/10.24912/ja.v23i1.457>.
- Bowen, H.R. (1953). Social Responsibilities of Businessmen, Vol. 17 No. 1, *Harper and Brothers*, New York.
- Chan, M., Watson, J. and Woodliff, D. (2014), "Corporate governance quality and CSR disclosures", *Journal of Business Ethics*, 125(1), 59-73.
- Chatterjee C. and Nag T. Do women on boards enhance firm performance? Evidence from top Indian companies. *International Journal of Disclosure and Governance* <https://doi.org/10.1057/s41310-022-00153-5>.
- Cho, S, Chung, C. and Young, J. (2019), "Study on the relationship between CSR and financial performance", *Sustainability*, 11(2), 343.
- Cucari, N., Esposito De Falco, S. and Orlando, B. (2018), "Diversity of board of directors and environmental social governance: evidence from Italian listed companies", *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 25(3), 250-266.
- Cumming, D., Leung, T.Y. and Rui, O. (2015), "Gender diversity and securities fraud, *Academy of Management Journal*, 58(5), 1572-1593.
- Dang, V.T.; Nguyen, N.; Pervan, S. Retailer corporate social responsibility and consumer citizenship behavior: The mediatin roles of perceived consumer effectiveness and consumer trust. *J. Retail. Consum. Serv.* 2020, 55, 102082. [CrossRef].

- Dahlsrud, A. How corporate social responsibility is defined: An analysis of 37 definitions Corp. Soc. Responsib. Environ. *Manag* 2008, 15, 1-13. [CrossRef].
- Darko, J., Aribi, Z.A. and Uzonwanne, G.C. (2016), "Corporate governance: the impact of director and board structure, ownership structure and corporate control on the performance of listed companies on the Ghana stock exchange", *Corporate Governance*, 16(2), 259-277.
- Davis, K. (1973), "The case for and against business assumption of social responsibilities", *Academy of Management Journal*, 16(2), 312-323.
- Dowell, G.W.S.; Muthulingam, S. Will firms go green if it pays? The impact of disruption, cost, and external factors on u... adoption of environmental initiatives. *Strategic. Manage. J.* 2017, 38, 1287-1304. [CrossRef].
- Ejike, S. (2019). The impact of board composition on profitability of listed Nigerian firms. *International Journal of Research and Development (IJRD)*, 4(7).
- Ellen, P. S., Webb, D. J. and Mohr, L. A. (2006). 'Building corporate associations: consumer attributions for corporate socially responsible programs'. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 34, 147-57.
- European Commission. A Renewed EU strategy 2011-14 for Corporate Social Responsibility COM 681. 2011. Available online: https://www.eurocommerce.eu/media/7237/position-csr-renewed_csr_strategy_2011-14-07.03.2012.pdf (accessed on 12 September 2021).
- Gray, R., Javad, M., Power, D. and Sinclair, D. (2001), "Social and environmental disclosure and corporate characteristics: a research note and extension", *Journal of Business Finance Accounting*, 28, 327-356.
- Gerged, A., and Agwili, A. (2019). 'How Corporate Governance affect Firm Value and profitability? Evidence from Saudi Financial and Non-Financial Listed Firms'. *International Journal of Business Governance and Ethics*, 14(2), 144-165.
- Gerged, A.M., Alhaddad, L.M. and Al-Hajri, M.O. (2020), "Is earnings management associated with corporate environmental disclosure?", *Accounting Research Journal*, 33(1), 167-185.
- González, J.S. and Garcia-Meca, E. (2014). "Does corporate governance influence earnings management in Latin American markets?", *Journal of Business Ethics*, 121(3), 419-440.
- Habbash, M. (2010). "The effectiveness of corporate governance and external audit on constraining earnings management practice in the UK", Doctoral dissertation, Durham University.
- Hasan, A. Aly D. and Hussainey K. Corporate governance and financial reporting quality: a comparative study. p.1308. *CORPORATE GOVERNANCE*. 22(6). 1308-1326.
- Hasanudin A.I. Sukmadianti R. and Sabaruddinah. *THE INFLUENCE OF GOOD CORPORATE GOVERNANCE AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY ON COMPANY VALUE WITH PROFITABILITY AS INTERVENING VARIABLES*. *INDONESIAN JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY SCIENCE*. P-ISSN: 2808-5957 E-ISSN: 2808-6724 ijoms.internationaljournallabs.com.

- Hasnan, S., Marzuki, H., & Shuhidan, S. (2017). Effects of board characteristics on financial restatement in Malaysia. *Pertanika Journal of Social Sciences and Humanities*, 25, 259-268.
- Khan, Z., Ferguson, D. and Pérez, A. (2015). "Customer responses to CSR in the Pakistani banking industry", *International Journal of Bank Marketing*, 33(4), 471-493.
- Kramer, M.R.; Agarwal, R.; Srinivas, A. *Business as Usual Will Not Save the Planet*. Available online: <https://hbr.org/2019/06/business-as-usual-will-not-save-the-planet> (accessed on 13 February 2021).
- Khasanah, I. D., & Sucipto, A. (2020). Pengiran corporate social reasonability (csr) dan good corporate governance (gcg) trehala Nilai peranakan Dengan preferabilities Seagal variable intervening. *AKUNTABEL: Journal Acutance Dan Kisangani*, 171, 14-28.
- Kilic, M., Kuzey, C. and Ali, U. (2015), "The impact of ownership and board structure on corporate social responsibility (CSR) reporting in the Turkish banking industry", *Corporate Governance*, 15(3), 357-374.
- Kim, Y., Park, H. and Kim, J.K. (2019). "Corporate association strategies and consumer responses: the relative effectiveness of CA versus CSR communication strategy by industry type", *Journal of Marketing Communications*, 25(2), 204-227.
- Linggahua A. H. Nuzula N. Z. Sugastuti R. H. The Influence of Corporate Governance and Ownership Structure on Competitive Advantage: An Empirical Study in Indonesian Manufacturing Industry. *PROFIT: Journal Administration Bisnis*. 17(1).
- Luo, X., & Bhattacharya, C. B. (2006). Corporate social responsibility, customer satisfaction, and market value. *Journal of Marketing*, 70(4), 1-18.
- Mackey. Alison, Mackey. Tyson B., and Barney, Jay B. 2007. "Corporate Social Responsibility and Firm Performance: Investor Preferences and Corporate Strategies." *Academy of Management Review* 32, 3: 817-835.
- Madhani, P.M. (2014). Corporate Governance from Compliance Competitive Advantage. *The Accounting World*, 7(8), 26-31.
- McKinsey and Company. (2009). Valuing Corporate Social Responsibility: McKinsey Global Survey Results. *McKinsey Quarterly*, 1-9.
- Malonza, F., & Mohinder, J. (2019). Corporate governance and profitability of Genghis capital limited in Nairobi City County. *European Journal of Business and Strategic Management*, 4(4), 55-75.
- McWilliams, A., and Siegel, D. 2001. "Corporate Social Responsibility: A Theory of the Firm Perspective." *Academy of Management Review* 26: 117-127.
- Napitupulu, I. Situngkir, A., Basuki, F., & Nugroho, W. (2020). Optimizing good Corporate Governance Mechanism to Improve Performance: Case in Indonesia's Manufacturing Companies. *Global Business Review*, 1(1), 1-22.

- Nor, H. Tee, K., & Anitawati, M. (2020). Towards Good Governance: Values Internalization and Organizational Performance, *Malaysian Journal Of Consumer And Family Economics*, 24(2).
- OKAFOR L. Z. AJAYI M. A. and TETE O C. THE INFLUENCE OF CORPORATE GOVERNANCE ON ORGANIZATIONAL PROFITABILITY. *JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH IN ECONOMICS*. VOLUME 14 NUMBER 2 JULY 2022.
- Oliver, S. (1924) The social responsibility of management, *the philosophy of management* [M]. London: Sir Isaac pitman and sons Ltd., 77-80.
- Parguel, B.; Benoit-Moreau, F.; Larceneux, F. How sustainability ratings might deter 'Greenwashing: A closer look at ethical corporate communication. *J. Bus. Ethics* 2011, 102, 15. [CrossRef].
- Peasnell, K.V., Pope, P.F. and Young, S. (2005), "Board monitoring and earnings management: do outside directors influence abnormal accruals?", *Journal of Business Finance Accounting*, Vol. 32 Nos 7/8, pp. 1311-1346.
- Perrini, F., Russo, A. and Tencati, A. (2007). 'CSR strategies of SMEs and large firms: evidence from Italy'. *Journal of Business Ethics*, 74, 285-300.
- Rahman, F.; Norman, R.T. The effect of firm scale and CSR geographical scope of impact on consumers Consum. Serv, 2016, 28, 189-198. [CrossRef].
- Ratmono, D., Nugrahini, D. and Cahyonowati, N. (2021), "The effect of corporate governance on corporate social responsibility disclosure and performance", *The Journal of Asian Finance, Economics, and Business*, 8(2), 933-941.
- Shah, S.S.A. and Khan, Z. (2020). "Corporate social responsibility: a pathway to sustainable competitive advantage?", *International Journal of Bank Marketing*, 38(1), 159-174.
- Terjesen, S., Couto, E.B. and Francisco, P.M. (2016). "Does the presence of independent and female directors impact firm performance? A multi-country study of board diversity", *Journal of Management & Governance*, 20(3), 447-483.
- Ugoani, J. (2018). Good Corporate Governance and Organizational Performance in Nigeria. *Amity Business Journal*, 7(1).
- Upadhyay A. and Panwar H. A study on effective corporate governance in India: Its implication and performance. *SPECIALUSIS UGDYMAS / SPECIAL EDUCATION* 2022. 1 (43).
- Waddock, S.A., and Graves, S.B. 1997. "Quality of Management and Quality of Stakeholder Relations: Are they Synonymous?" *Business & Society* 36, 3: 250-279.
- Yang J and Basile K. Communicating Corporate Social Responsibility: External Stakeholder Involvement, Productivity and Firm Performance. *Journal of Business Ethics* (2022) 178:501-517
- Yang, J., & Basile, K. (2019). The impact of corporate social Responsibility on brand equity. *Marketing Intelligence and Planning*, 37(1), 2-17.
- Yasser, Q.R., Al Mamun, A. and Hook, M. (2017), "The impact of ownership structure on financial reporting quality in the east", *International Journal of Organizational Analysis*, 25(2), 178-197.

- Zahra, S. A. and George, G. (2002). 'Absorptive capacity: a review, reconceptualization, and extension' *Academy of Management Review*, 27, 185-203.
- Zhang H. BI C. Research on the Relationship between Corporate Social Responsibility and Financial Performance of Chemical Companies. *Technion Social Sciences Journal*. 35, 490-499,